

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Tdo/95/2015
Identifikačné číslo spisu:	7512010698
Dátum vydania rozhodnutia:	13.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7512010698.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháлика a sudcov JUDr. Daniela Hudáka a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí konanom 13. júla 2016 v Bratislave s verejným vyhlásením rozsudku, v trestnej veci obvineného ml. Y. Z. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., o dovolaní ministra spravodlivosti Slovenskej republiky proti uzneseniu Okresného súdu Košice - okolie z 19. novembra 2014, sp. zn. 3T 166/2012, podľa § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 Tr. por., po zistení dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 2 Tr. por. v spojení s § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. takto

rozhodol:

Uznesením Okresného súdu Košice - okolie z 19. novembra 2014, sp. zn. 3T 166/2012, a konaním, ktoré mu predchádzalo

bol porušený zákon

v ustanoveniach § 50 ods. 4 Tr. zák. a § 293 ods. 6 Tr. por. v n e p r o s p e ch obvineného ml. Y. Z..

Toto uznesenie sa z r u š u j e .

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na toto zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice - okolie uznesením z 19. novembra 2014, sp. zn. 3T 166/2012, rozhodol, že odsúdený ml. Y. Z. sa neosvedčil v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T 166/2012, zo dňa 21. januára 2013, a preto podľa § 50 ods. 4 Tr. zák. nariadil výkon trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona súd zaradil obvineného za účelom výkonu trestu odňatia

slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu nepodal obvinený sťažnosť.

Minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) na podnet samosudcu Okresného súdu v Košice - okolie podal včas (4. septembra 2015) proti citovanému uzneseniu okresného súdu dovolanie v prospech obvineného. Poukázal v ňom na to, že k rozhodnutiu Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 19. novembra 2014 v danej veci podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona, nemalo dôjsť, nakoľko rozsudkom, sp. zn. 3T/39/2014, zo dňa 24. septembra 2014 Okresný súd Košice - okolie podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výrok o treste Y. Z. v rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T/166/2012, zo dňa 21. januára 2013, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Skonštatoval, že uvedeným postupom súdu došlo k porušeniu Trestného zákona v ustanovení § 50 ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorého súd rozhodol uznesením pod sp. zn. 3T/166/2012, zo dňa 19. novembra 2014.

Ďalej uviedol, že verejné zasadnutie zo dňa 19. novembra 2014, na ktorom Okresný súd Košice - okolie rozhodoval o osvedčení sa menovaného v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia sa podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku vykonalo v neprítomnosti obvineného, ktorý bol o verejnom zasadnutí dňa 22. októbra 2014 upovedomený, hoci sa v čase odo dňa 12. novembra 2014 do dňa 12. apríla 2015, teda v čase vykonania predmetného verejného zasadnutia, nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v UVTOS pre mladistvých v Sučanoch. Dovolateľ poukázal na to, že uvedeným postupom súdu došlo k porušeniu Trestného poriadku v ustanovení § 293 ods. 6 Trestného poriadku, podľa ktorého mal súd vykonať predmetné verejné zasadnutie v prítomnosti obvineného, nakoľko bol v tom čase vo výkone trestu odňatia slobody. Podľa ministra, vyššie uvedenými pochybeniami je naplnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. a dovolací dôvod podľa 371 ods. 2 Trestného poriadku.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T/166/2012, zo dňa 19. novembra 2014 a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanovení § 293 ods. 6 Trestného poriadku a § 50 ods. 4 Trestného zákona, v neprospech obvineného Y. Z. a podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T/166/2012, zo dňa 19. novembra 2014, zrušil, ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej zrušením došlo, stratili podklad. Zároveň prerušil výkon trestu odňatia slobody v zmysle § 380 ods. 4 Tr. por. až do rozhodnutia o dovolaní, a preto vydal príkaz, aby bol obvinený z výkonu trestu odňatia slobody ihneď prepustený na slobodu.

Prokurátor v písomnom vyjadrení zo 17. septembra 2015 uviedol, že v danom prípade sú splnené zákonné dôvody dovolania podaného v prospech obvineného ml. Y. Z., a preto sa s ním stotožňuje. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podanému dovolaniu vyhovel.

Obvinený v písomnom vyjadrení z 19. novembra 2015 prostredníctvom ustanoveného obhajcu uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym názorom vysloveným v dovolaní ministra, lebo napadnutým rozhodnutím a konaním, ktoré mu predchádzalo bol porušený zákon v ustanovení § 293 ods. 6 Tr. por. a § 50 ods. 4 Tr. zák. v jeho neprospech. Vzhľadom na to navrhol, aby dovolací súd rozhodol v intenciách návrhu ministra, lebo iba také rozhodnutie možno považovať za súladné so zákonom, pri rešpektovaní mojich základných práv a slobôd.

Prvostupňový súd postupom podľa § 376 Tr. por. predložil 2. decembra 2015 najvyššiemu súdu dovolanie ministra spravodlivosti Slovenskej republiky podaného v prospech obvineného ml. Y. Z. z dôvodu § 371 ods. 2 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní predloženého spisového materiálu a obsahu dovolania primárne zistil, že dovolanie ministra spravodlivosti je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por. v spojení s § 371 ods. 2 Tr. por., § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané

oprávnenou osobou (§ 369 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na mieste príslušnom (§ 370 Tr. por.) a že spĺňa tiež i obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Tr. por.).

Zároveň dospel k záveru, že dôvod dovolania podaného v prospech obvineného je zjavne preukázaný a že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 Tr. por., preto v zmysle § 382a Tr. por. rozhodol o dovolaní ministra spravodlivosti na neverejnom zasadnutí, na ktorom preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého rozhodnutia, proti ktorému dovolateľ podal dovolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, so zameraním sa na dôvody dovolania uvedené v dovolaní (ktorými je podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd viazaný).

Podľa § 371 ods. 2 Tr. por., minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienenečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienenečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienenečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

Podľa § 50 ods. 4 Tr. zák., ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Výnimočne môže súd vzhľadom na okolnosti prípadu ponechať podmienenečné odsúdenie v platnosti, hoci odsúdený konaním spáchaným v skúšobnej dobe dal príčinu na nariadenie výkonu trestu, a súčasne môže

- a) ustanoviť nad odsúdeným probačný dohľad,
- b) primerane predĺžiť skúšobnú dobu, nie však viac ako o dva roky, pričom nesmie prekročiť hornú hranicu skúšobnej doby ustanovenej v odseku 1,
- c) ustanoviť doteraz neuložené primerané obmedzenia alebo primerané povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4, smerujúce k tomu, aby viedol riadny život, alebo
- d) nariadiť kontrolu uložených primeraných obmedzení alebo povinností technickými prostriedkami, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu a ak takáto kontrola nebola doposiaľ nariadená.

Podľa § 293 ods. 6 Tr. por., verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní spisového materiálu s poukazom na vyššie citované zákonné ustanovenia zistil, že dovolanie ministra spravodlivosti bolo podané dôvodne, nakoľko uvedenými zákonnými ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku sa súdy nespravovali.

Dovolateľ, ale i samosudca Okresného súdu Košice - okolie, ktorý podal podnet na podanie dovolania a napokon i obvinený a prokurátor vo vyjadreniach zhodne prvostupňovému súdu vytkli, že Okresný súd Košice - okolie uznesením, sp. zn. 3T 166/2012, z 19. novembra 2014 nariadiť výkon trestu odňatia slobody uložený Y. Z. rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T/166/2012, z 21. januára 2013, ktorý bol v čase tohto rozhodnutia súdu právoplatne zrušený.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z predložených spisov zistil, že rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T/166/2012, zo dňa 21. januára 2013, právoplatným dňa 18. júla 2013, bol ml. Y. Z. uznaný vinným zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona na tam uvedenom skutkovom základe, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace, výkon ktorého mu bol podmienenečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov. Ďalej mal dovolací súd za preukázané, že Okresný súd Košice - okolie rozsudkom, sp. zn. 3T 39/2014, z 24. septembra 2014, právoplatným dňa 24. septembra 2014 (č. l. 165 súdneho spisu), zrušil podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona výrok o treste obvineného ml. Y. Z. v rozsudku Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T/166/2012, zo dňa 21. januára 2013, ako aj všetky

rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad, pričom bol ml. Y. Z. za zbiehajúcu sa trestnú činnosť podľa zásad uvedených § 117 ods. 1 a § 42 ods. 1 a ods. 2 Trestného zákona zároveň uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 mesiacov s podmieneným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov. K nariadeniu výkonu tohto súhrnného trestu odňatia slobody postupom podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona doposiaľ nedošlo.

Preto pokiaľ na verejnom zasadnutí konanom dňa 19. novembra 2014 Okresný súd Košice - okolie uznesením, sp. zn. 3T 166/2012 (č.l. 137 súdneho spisu) podľa § 50 ods. 4 Trestného zákona nariadil obvinenému ml. Y. Z. nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiacov, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn. 3T 166/2012, zo dňa 21. januára 2013, tak z uvedeného vyplýva odôvodnený záver, že uvedeným nezákonným postupom prvostupňového súdu došlo k porušeniu ustanovenia § 50 ods. 4 Tr. zák. v neprospech obvineného.

Zároveň sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožňuje s odôvodnením uvedeným v dovolaní ministra a je jednoznačne toho názoru, že verejné zasadnutie prvostupňového súdu z 19. novembra 2014 v neprítomnosti obvineného nebolo vykonané v súlade so zákonom, pretože obvinený bol o verejnom zasadnutí upovedomený dňa 22. októbra 2014. Najvyšší súd mal za preukázané, že obvinený sa v čase konania verejného zasadnutia nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS v Sučanoch, t.j. od 12. novembra 2014 do 12. apríla 2015 (č.l. 141 súdneho spisu).

V danom prípade sa verejné zasadnutie vykonalo v neprítomnosti obvineného, hoci pre takýto postup neboli splnené podmienky. Uvedený nezákonný postup prvostupňového súdu mal za následok porušenie ústavne garantovaného práva obvineného na prejednanie veci v jeho prítomnosti v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv garantovaných čl. 6 ods. 1, ods. 3 Dohovoru. K základným atribútom spravodlivého procesu patrí právo na obhajobu, ktorého obsahom je aj možnosť vyjadrovať sa osobne, prípadne prostredníctvom obhajcu k dôkazom, navrhovať nové dôkazy, predniesť konečný návrh, vznášať námietky a podať riadny opravný prostriedok proti prvostupňovému rozhodnutiu a prostredníctvom neho domáhať sa svojich práv na nadriadenom - druhostupňovom súde.

Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že vykonaním verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného nesmie byť súdne konanie ako celok dotknuté v takej miere a takým spôsobom, aby bolo pozbavené podstatných rysov a štandardov spravodlivého procesu. V posudzovanom prípade postup prvostupňového súdu mal za následok porušenie práva obvineného na obhajobu a spravodlivý súdny proces, čo sa prenieslo aj na nezákonnosť vyhláseného uznesenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti zistiac, že je teda splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 2 Tr. por., podľa § 386 ods. 1, ods. 2 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v ustanoveniach § 293 ods. 6 Tr. por. a § 50 ods. 4 Tr. zák. v neprospech obvineného ml. Y. Z. a zrušil napadnuté uznesenie ako aj naň obsahovo nadväzujúce rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.